

POSUDEK OPONENTA PRÁCE NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Název práce: Pojetí výchovy s absencí tělesných trestů

Jméno a příjmení studenta/ky: Šimečková Pavlína

Vedoucí práce: Mgr. Sylvie Tichotová

Oponent: doc. PhDr. Jan Hábl, Ph.D.

Technické parametry práce

Počet stránek textu bez příloh: 60

Nejvýznamnější klady práce:

Práce se zabývá pedagogicky závažnou tematikou tělesných trestů při výchově, resp. jejich absencí.. Autorka k tématu prostudovala 18 knih a studií. Cíl práce v úvodu není formulován, pouze cíl výzkumné části. Na str. 43 je formulován takto: „Cílem výzkumu bylo zjistit, jaký byl způsob vedení výchovy dvou generací rodičů z hlediska vynucování poslušnosti prostřednictvím tělesných trestů, jaké je jejich přesvědčení o funkčnosti jejich postupů a také z čeho jejich postupy pramení.“ Práce jednoznačně odmítá jakékoli užití tělesných trestů při výchově. Z hlediska formálního a jazykového je text na vysoké úrovni. Až na drobné prohřešky je práce téměř bez chyb.

Nejzávažnější nedostatky práce:

Práce má několik nedostatků.

1. Chybí formulace cíle celé práce.
2. Práce s literaturou. Autorka často cituje a interpretuje pouze sekundárně, což má za následek fakticky mylné výpovědi a interpretace.
3. Faktické problémy.
  - 3.1 Komenský byl sice proti „násilnosti“ ve výchově, ale jeho systém je mnohem sofistikovanější, než autorka předkládá. Komenský ve Velké i České didaktice rozlišuje jednak stupně kázně (trestů) a jednak příčiny, látky a způsoby ne/kázně. Není pravda, že byl zcela proti těl. trestu. Za specifických a jasně definovaných okolností je připouštěl. Autorka při interpretaci Komenského vychází ze slovenského výboru myšlenek Komenského.
  - 3.2 Historie tělesných trestů, kterou autorka předkládá je velmi neucelená a selektivní, lze z toho tušit autorčino předpojetí. Např. spartské násilí v naprosté většině nebylo trestem, ale intencionální přípravou. Zná autorka přísloví Šalamounova a jeho postřehy k těl. trestům? Když autorka mluví o „moderní“ výchově, která prý již těl. trestání neholduje, uvědomuje si, že období modernity se kryje s Osvícenstvím? Za J. F. Herbarta, vyloženě moderního filozofa výchovy, se stále hojně trestalo.
4. Přestože na to autorka byla upozorněna, na str. 14-15 opět formuluje důvody, proč dospělí tělesně trestají: 1) „emoční problémy a nestabilita v osobním životě“, 2) „původ

psychopatologický, ... jsou agresivní, mají anetickou osobnost, nebo je přítomen erotický podtext“, 3) vliv vnějšího prostředí, stres na straně vychovatele. Podobné dezinterpretační a simplifikační faux pas nalezneme v podstatě v každé kapitole. Opravdu si autorka neumí představit i jiné důvody? Pokud ne, musí je nastudovat.

5. Metodologie. Autorka zcela ignorovala námitky oponenta, proto opakují: Zcela chybí formulace výzkumného problému. Autorka předkládá rovnou hypotézu: „Nynější trend ve výchově spočívá v absenci tělesných trestů, což je starší generací považováno za neefektivní.“ Problém je, že toto není hypotéza, ale dva různé výroky typu pozorování nebo předpokladu. Hypotézy se dají formulovat jen k relačnímu nebo kauzálnímu výzkumnému problému. Protože hypotéza je definována jako tvrzení o vztahu mezi dvěma proměnnými. Např. „jaký je vztah mezi formou výchovy a věkem vychovatele“?

Další případné poznámky:

Otázky pro obhajobu práce (možno libovolně rozšířit):

Jak pojednává problematiku těl. trestů J. A. Komenský např. ve Velké didaktice?

Připouští Z. Matějček těl. trest v knize *Po dobrém nebo po zlém?* Za jakých podmínek?

Jak zní cíl práce?

Jak zní výzkumný problém práce?

Jak by zněla skutečná hypotéza k tomuto problému?

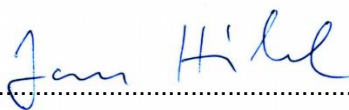
Jakou metodou by bylo možné takovou hypotézu verifikovat?

Doporučení k obhajobě (nehodící se škrtněte):

ANO, ale s významnou podmínkou, že autorka kvalitně odpoví na výše zmíněné otázky.

NE

Datum: 24.7.2020

Podpis

Jan Hábl